

سومین کنفرانس علم پژوهش

رهیافت های نوین در علوم انسانی ایران

تحریمهای یک جانبه دولت ترامپ و تعارض آن با حقوق بین الملل

عسکر جلالیان*

محسن فیاضی[†]

چکیده:

دولت آمریکا پس از روی کار آمدن ترامپ، رویکرد جدیدی را علیه ایران برگزید و شروع به تصویب و اعمال یک سلسله قوانین تحریمی جدید علیه جمهوری اسلامی ایران نمود که به دلیل یک سوپه بودن نتوانست همراهی کشورهای مهم و مطرح مانند اروپا، روسیه، چین و سایر کشورهای برجسته جهان را به خود جلب کند و بالتبع امکان تصویب آن برای این کشور از طریق مجاری بین المللی مانند شورای امنیت میسر نشد. حال این سوال بوجود می آید که این قوانین جدید چقدر با موازین حقوق بین الملل انطباق دارد؟ از منظر دیگر این تحریمها با هدفی که دولتمردان آمریکایی بارها اعلام کرده اند یعنی با هدف براندازی صورت می پذیرد. ما اگر این اظهارات را نیز معیار قرار ندهیم، از لحاظ عملی جهت گیری این تحریمها نیز بخوبی اهداف دولتمردان آن کشور را عیان می سازد که همانا تحریم برای تحریک داخلی در ایران و تغییرات مطلوب نظر آنان است. این منظور هم میتواند یک سوال فرعی دیگر ایجاد کند. آیا استفاده از ابزار تحریم به منظور دخالت در امور داخلی کشور دیگر با هر هدفی بر اساس قوانین بین المللی خصوصا منشور سازمان ملل مجاز است یا خیر؟ این مقاله در پاسخ به سئوالات فوق، محور فرضیه اصلی خود را با استناد به منشور سازمان ملل و سایر قوانین بین المللی و نیز آراء دیوان بین المللی دادگستری لاهه بر این اساس قرار داده است که این تحریمها از وجاهت قانونی لازم برای تبعیت سایر کشورها برخوردار نیست اگرچه کشورها به دلیل تبعات اقتصادی خود را مجبور به رعایت آن بشوند. در این مقاله، ما در صدد هستیم تا با استناد به منابع مورد قبول حقوق بین الملل و رویه دولتها و با روش تحلیلی - توصیفی به تبیین موضوع و اثبات فرضیه خود بپردازیم.

واژگان کلیدی: تحریم، دولت ترامپ، حقوق بین الملل، دیوان بین المللی دادگستری، منشور سازمان ملل متحد

* dr_ajalalian@yahoo.com - دانشیار حقوق بین الملل دانشگاه پیام نور تهران

† mohsenfayaz39@gmail.com - دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه پیام نور تهران